

UKRAINIAN NEWS

Передплата і пересилання:
поштамт ULM (Donau)
Виходить двічі на тиждень:
у середу і суботу.

Дозволені: Authorized by European
Comm. Civil Affairs Division - APO 757
- AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947

Гроші пересилати: Bankkonto
Nr. 01714 Bayerische Hypotheken-
und Wechselbank, Filiale Neu-Ulm.
Ціна на місяць з поштовими
витратами 8RM. Часопис висилає-
ться після одержання грошей.

Українські ВІСТІ

Цена - Preis 1.- RM.

UKRAINISCHE ZEITUNG

Verlags- und Versand-
postamt: ULM (Donau)
Erscheint zweimal wöchentlich:
Mittwoch und Samstag
Lizenz: Authorized by European
Comm. Civil Affairs Division - APO 757
- AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947

Zahlungen:
Bankkonto Nr. 01714 Bayerische Hypo-
theken- u. Wechselbank, Fil. Neu-Ulm
Bezugspreis: Durch Postbezug im
Monat RM 8.- ausschl. Zustellgebühr.
Das Abonnement ist im Voraus zahlbar.

Субота, 10 січня, 1948 р. — Число 4 (156) Plk IV

Samstag, 10. Januar 1948 — Nr. 4 (156) Jahrgang 4

Нова тактика Советів у Японії

ТОКІО. Советський уряд намагається тепер прищепити марксизм сотням тисяч японських військовополонених в Советському Союзі. Про це розповідають багато репатріантів, колишніх військовополонених, що повертаються з Советського Союзу до Японії.

Як досліджено, ця нова метода „большевизації“ репатріантів-японців почалася з 1-го вересня 1947, згідно з промовою А. Вишинського перед ОН щодо „західного імперіалізму“.

Большевизація провадиться при допомозі „Томо Но Каї“ або „Асоціації Друзів“, організованої Советами майже по всіх таборах військовополонених японців. Ця організація заступила собою „демократичну“ лігу, яку було засновано раніше.

Репатріанти оповідають також про те, що тон часопису, який видається в Советському Союзі на обох японських діалектах — „Шин-Самей“ (Нове життя) на Сахаліні і в Хабаровську, останнім часом дуже змінився.

Цей часопис доставляється повітряною поштою до таборів військовополонених.

Часопис гостро критикує політику західних альянтів щодо Японії і безперервно твердить, що Японія не

звільниться від тиранії, бо лише Советський Союз, мовляв, бажає щастя і волі японському народові.

Одночасно часопис вихваляє „бурхливий ріст“ советської індустрії, продукції, сили тощо. Перші репатріанти з Советського Союзу, однак, відповідають на численні запитання журналістів, як японських, так і чужоземних часописів, що в Советському Союзі їм довелося бачити і пережити тяжку працю, неписьменність і злидні.

Один з японських офіцерів-репатріантів заявив, що перебуваючи в таборі полонених біля Тамбова, група його колег домагалася російських підручників та радіопересилань, але в цьому їм було категорично відмовлено.

Інші японські старшини оповідають таке про загальну картину, що існує тепер у таборах японських полонених.

„Томо Но Каї“ нібито являє собою добровільну організацію японських полонених. Ця організація влаштовує лекції і навчання полонених у вільний і робочий час. Керівники організації — виключно військовополонені, і советська адміністрація стоїть осторонь.

„Серед полонених, звичайно, є люди лівої орієнтації ще з Японії“,

— оповідає другий старшина; їх, власне, і використовують як головний ґрунт для „Томо Но Каї“. Ці люди користуються більшим довір'ям, привілеями щодо репатріації тощо.

Вони провадять лекції, які майже цілком становлять собою гостру критику на японського імператора і взагалі політичну та господарську систему в Японії. Найгостріше критикується система землевласництва.

Таким чином Совети намагаються зробити враження серед японських полонених, ніби критика японської системи, імператора й політики західних демократій походить не від них, а від самих японців.

Тих, що найбільше піддаються цій пропаганді, забирають з таборів полонених і відсилають на курси, через деякий час вони повертаються до таборів вже досвідченими пропагандистами та заступають тих своїх колег, яких репатріюють до Японії.

Японські чинники, що допитали вже тисячі японських репатріантів, переконані, що таким чином Совети перекидають до Японії свою п'яту колону.

(„Нью-Йорк Таймс“ 21. 12. 47.)

Сталін серйозно захворів?

Твердження бразильського дипломата — Проф. д-р Бервен у Москві

РІО де ЖАНЕЙРО. (Дена). 7 січня. Як повідомляє ІНС, колишній бразильський посол у Москві Маріо де Піментел-Брандао заявив, нібито генералісімус Сталін хворий і, здається, паралізований на один бік. Брандао додав, що незадовго до свого від'їзду (після припинення дипломатичних взаємин) він бачив, як під час одного прийняття Сталін з „великим зусиллям“ підіймався на східці мавзолею Леніна. Його підтримували під руки два чоловіки.

Загадковий пацієнт

МОСКВА. (ББС). 6 січня. Професор Еліс Бервен, відомий шведський спеціаліст хвороб рака, вирушив до Москви, щоб, як сам він сказав, відповісти ревізією на недавні дружні відвідини советських науковців. Таким чином повідомлення про те, що його запрошено до Москви лікувати „високого урядовця“, не обгрунтовані. Колеги професора Бервена гадали, що йшлося тут про самого Сталіна.

Проголошення Балканської Федерації

За згодою Угорщини й Румунії — Роля Тіто

МОСКВА (Ройтер). Советська пресова агенція ТАСС опублікувала інтерв'ю заступника угорського міністер-президента М. Ракоші з представником будапештського комуністичного часопису „Шабад Неп“. У своєму інтерв'ю Ракоші заявив, що вже окреслились контури „вільної демократичної спільноти народів Дунайської долини“. Угорська зовнішня політика ставитиме собі за мету примирення з сусідніми країнами і дальше поліпшення добрих взаємин з ними.

Перед значними поїмами
АНКАРА (Ройтер). Турецькі часописи опублікували повідомлення з

вірогідних джерел, згідно з якими тепер, після зречення румунського короля Михайла, можна сподіватися незабаром проголошення Балканської Федерації, запланованої Москвою декілька місяців тому. На бажання Сталіна державним шефом Балканської Федерації мав би стати югославський міністер-президент маршал Тіто. Саме тепер робляться спроби залучити до федерації також Угорщину, що ще не цілком перебуває під комуністичним пануванням. Огож, можна сподіватися значних подій в Угорщині.

(„Дер Курір“, 7 січня).

„Мариво Марксизму“

Маємо дуже цікавий документ про діяння „марива марксизму“ в большевицькій імперії Сталіна.

Канадський журнал „Мек Лейнс“ помістив в кількох своїх номерах цілий ряд статей буйного комуніста Івана Гладуна, п. з. „Вони вчили мене зради“. Іван Гладун злібий молодий українець, звернувшись на себе увагу большевицьких агентів в Канаді і вони вислали його до Москви на спеціальний політичний вишкіл. Гладун разом з іншими, переважно з різних європейських країн студентами, слухав виклади у московському університеті ім. Леніна. Тут вишколюються провідники для комуністичного руху в цілому світі. В часі викладів про теорію Маркса, студенти, — як пише Гладун, — спираючись з одного боку на теорію Маркса, з другого боку вбачаючи безліч протиріч між нею і большевицькою теорією та практикою — ставили професорові Цімерманові різні питання з намагаючись в'явити ці протиріччя. Гладун пише: „Студент Мур зі Шотландії спитав професора Цімермана, як відкинути закиди, що Советський Союз веде господарство на засадах не соціалізму, а капіталізму. Бо за Марксом налвартисть, створена людською працею в капіталістичній системі йде не до кишені робітників, а до кишені капіталістів. В СССР забирає її держава. — Ми, пише Гладун, — почали всі застановлятися над порушеною проблемою. І чим довше думали, то бачили, що цього протиріччя не дасться нічим в'явити.“

Ми, студенти, самі дійшли до переконання, що існуючі в Советському Союзі фактори, а саме: 1) всім робітникам платять тижнево

або місячно за акордову працю 2) плата робітника є лише частиною того, що він випroduкував, 3) робітники не є власниками засобів продукції, 4) робітники не є власниками продуктів своєї праці, 5) робітники не мають своїх мешкальних домів, 6) робітники не беруть участі в законодавстві і владі — все це згідно з теорією Маркса є капіталізмом“.

Гладун цікаво розказує, як та дискусія почала поширюватися серед студентів. Викладач Цімерман не дав собі ради з питаннями студентів і тому його усунули, а прислали відомого економіста, мадяра Варгу. Цей почав крутити, що

Маркс не передбачив специфічності ситуації, в якій є зараз СССР і т. д.

Гладун заявляє просто, що „мариво марксизму“ поставило його в протибольшевицькі ряди. І це „мариво“, отже діюче в СССР проти большевизму, є далеко цікаве і по-вчальне. Заяви Гладунів (а скільки їх є в Україні) є сатисфакцією для тих українських визвольних революційно-демократичних кіл, які не є „марксистами“ а що їм настирливо дехто накидає, і що вони з огляду на погордо відкидають. Ці заяви є наукою, правдою та життям.

Б. Л-кий.

ДО РЕДАКЦІЇ ЧАСОПІСУ „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“

Сердечно дякую за переслані мені та моїм співробітникам привітання з Новим Роком та Христовим Різдом у цьому глибокому переконанні, що в тісній співпраці з українськими організаціями та відповідальними колами вдасться нам в 1948 році розв'язати корисно проблеми наших обездолених біженців.

Одночасно з цим бажаю і Вам та Вашим Співробітникам у Новому Році успіхів у Вашій праці та вітаю Вас староукраїнським

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

РОМАН І. СМУК

Директор

ПОДЯКА

Його Високопреосвященство, Високопреосвященніший Митрополит ПОЛКАРПІ складає від свого імені і від Української Автокефальної Православної Церкви подяку всім установам і приватним особам, що надіслали свої побажання з нагоди Різдва Христового і Нового Року — як в приватних листах, так і в часописах.

Ю. Коваленко — Директор Митрополичої канцелярії.

Нова конференція шістнадцяти

ЛОНДОН (АП). 7 січня. Спікер англійського міністерства закордонних справ у понеділок заявив, що Англія і Франція обговорюють питання про те, чи не було б доцільно скликати знову Паризьку конференцію шістнадцяти. Однак остаточного рішення ще не ухвалено. Також ще не можна нічого сказати з приводу того, чи шістнадцять націй зустрінуться до того, як американський Конгрес вирішить справу Маршалового пляну, чи після того.

На думку політичних кіл, перед новою конференцією стоїтиме потрібне завдання: поперше, обмін думок з приводу делікатного питання умов, з якими зв'язана допомога, згідно з Маршаловим планом,

подруге, перевірка роботи технічних комісій, заснованих у вересні в Парижі, потретє, обговорення нових проблем практичної економічної співпраці між цими країнами.

Бірма — незалежна республіка

РАНГУН (Дена-Ройтер). 5 січня. 4 січня колишня британська колонія Бірма стала незалежним „Республіканським Союзом“. Під час урочистої церемонії останній британський губернатор Губерт Ренк передав урядову владу міністер-президентові Такін Ну. Державним президентом став Соо Шве Тейк. Це перший випадок, коли британська територія здобуває самостійність і водночас входить з Британської спільноти народів.

Екскороль Михайло в Швейцарії

ЦЮРІХ (ЮП). 5 січня. Румунський екскороль Михайло, в супроводі 19 членів двору, а також службовців охорони, спеціальним поїздом прибув до Швейцарії і якийсь час перебуватиме в Льозанні. Приватний секретар екскороля Іоанітіу під час зупинки поїзда у Відні заявив представникам преси, що Михайло висловиться з приводу свого зречення, як тільки деякі члени його родини, що були змушені ще залишитися в Румунії, будуть у безпеці. Румунський міністер закордонних справ Анна Павкер досі змінила понад 400 постів у своєму міністерстві. Починаючи з 1 січня, міністерство оборони звільнило 160 офіцерів з вищого командного складу.

ЛЬОЗАННА (Ройтер) 7 січня. Принц Михайло Гогенцоллерн-Зігмарінзький, колишній король Румунії, офіційно спростував повідомлення, ніби він залишив Румунію лише для того, „щоб бути вільним, розважатися й одружитися“. Таким чином офіційно підтверджено, що його демісія пояснюється виключно політичними мотивами. Далі Михайло сказав, що він від'їхав з Румунії не з карбами і втікачами з під нового румунського режиму.

* 3-го січня, в день своїх 65 роковин, прем'єр-міністер Англії Етлі виголосив велику промову, критикуючи советський комунізм.

3 советського життя-буття

Один з кореспондентів американського часопису „Newsweek“ щойно повернувся з подорожі до Советського Союзу, де йому вдалося, не зважаючи на великі труднощі, мати приватні розмови з кількома особами. Про деякі з цих розмов він оповідав на сторінках часопису („Newsweek“, 22.12.47). З цілком зрозумілих причин він не подає прізвищ осіб й позначає їх літерами: пан А, пан Б й пан В.

Пан А — колишній професор природничих наук, нині завідує якоюсь великою книгозбірнею. Дім, в якому мешкає професор, є старий приватний будинок, призначений лише для однієї сім'ї. Але зараз в цьому будинку налічується аж п'ять житлових приміщень. Професор живе разом з дружиною й матір'ю в одній кімнаті. Заробляє він щось 2.400 рублів на місяць, але що являє собою реально ця сума, показує той факт, що дружина й матір професора не мають іншого взуття, крім спортивних тенісних туфлів, які вони носять також і взимку.

Професор має друзів в Америці, які сповідають, що йому надіслано декілька пакунків з продуктами й одягом. Проте, він нічого не одержав. Шоправда, два місяці тому його покликали до поштового бюро, де він одержав... порожню коробку від американського пакунка з офіційною поштою: „В такому стані одержано з США“. Згідно з надісланим списком у пакунку знаходилися листи, гальоші, панчохи й білизна. Здивованого професора заспокоїли, мовляв, це його „щастя“ бо якщо перелічені в списку речі не були б загублені, то він мусів би сплатити 1.200 рублів мита.

Під час бесіди з кореспондентом той чи інший з членів родини постійно перебував розмову другого, висловлюючи побоювання могутнього МВД (міністерство внутрішніх справ — колишній НКВД). Сам кореспондент на власному досвіді познайомився з цим „вездесущим оком“ советів, бо під час його мандрівок за його автом майже постійно слідувало таємне авто МВД.

Пан Б. — молодий агроном. Він особливо різко нападав на нову советську еліту, що користується усіма „благами“, але фактично є соціальним паразитом. Він пригадав випадок, коли кондуктор побив одного покаліченого солдата-інваліда за те, що той вимагав собі місця в вагоні. „Коли б я запротестував“, сказав пан Б., „то мене засадили б у в'язницю за вмішування в дії офіційної особи...“ Цей же пан Б. виявив себе досить „наївним“ бо, не зміг пояснити, чому під час „виборів“ в Советському Союзі народ завжди голосує за одних осіб.

Пан В. — професор технічної хемії в одному з міст в Україні. Він має досить гарний зарібок й тому його приміщення має досить приємний вигляд. Але й він жалівся на нестачу. Щодо маси населення то загальні злидні спричинилися до поширення гребунків, в наслідок чого вечорами населення не ризикне виходити на вулиці.

Пан В. розказав кореспондентові про наслідки останньої „чистки“ в Україні. Досить найменшого критичного висловлення, щоб бути негайно засланим до концентраційного табору. Колега пана В, професор ентомології, що провадив дослід над специфічними мушками, надіслав свого асистента за тилими яблуками, що були потрібні для живлення мушок. Асистент повернувся з порожніми руками. „Що за країна“, промурчав розгніваний ентомолог, „навіть гнилих яблук не дістанеш!“ В що ж ніч професора забрало МВД й про долю його ніхто не знає.

Пан В, засвідчив також поширення в країні антисемітських настроїв. Це сталося головню тому, що жиди, яких в час війни було евакуйовано до Ташкенту, тепер повертаються назад і намагаються повернути залишену в Україні власність. Але їх вважають тут за чужих, називаючи „членами другого ташкентського фронту“ й населення ставиться до них вороже.

Загальний злиднений стан життя в Україні відбився не тільки на живих, але й на мертвих. Згідно з неписаним законом, убиства, в якому хоронять мертвого, належить тому, хто його ховає. Як тільки родичі померлого підуть з цвинтаря, цей „підприємець“ викопує мерця й забирає його одяг. Пан В. розповідав, що один з членів його родини мусів порізати на шматки його одяг, в якому було покладено до труни померлого брата, щоб запобігти цьому святотатству. І.С.

Коли буде „Хвала Богу“

На лінії, що відмежовує американський і советський сектори в Берліні, стоять два вартові — американський і советський. Кожного разу, коли наближається час зміни, американець дивиться на свій годинник і каже: „Залишилось ще лише 15 хвилин, хвала Богу“. Советський вартовий теж поглядає на свій годинник і відповідає: „Так, лише 12 хвилин, хвала Сталіну“. Тому, що це повторювалось щоденно, зацікавлений американець не витримав й запитав: „Ей, товариш, а що б ти став говорити, якби Сталін помер?“ Советський вартовий трохи подумав і відповідає: „Ну що ж, тоді вже сказав би — хвала Богу!“

(„Newsweek“ 22. 12. 47)

Совети воювали проти альянтів

На підставі знайдених таємних документів німецького штабу, встановлено, що в 1940 році Советський Союз активно допомагав Гітлерові у війні проти західних союзників. Виявляється, що нейтральний тоді Советський Союз давав ескорти криголамів німецькому допоміжному крейсеру „Комет“ в дорозі через Льодовий океан на Півніфік, як теж повідомляв цього німецького воєнного пірата про приявність британських і американських воєнних кораблів. „Комета“ ескортувала через Льодовий океан советські криголами „Сталін“, „Ленін“ і „Каганович“, і за кожним разом, як він натрапляв на крижані перешкоди, вони промочували йому шлях. Загальний німецький крейсер заповняв був чимало шкоди та завдав багато турботи британсько-американському мореплавству на Півніфіку, і світ дивувався, яким чудом він туди прокрився через британську блокаду. Тільки тепер виявляється, що в цьому йому допомогли Совети.

(„Українець у Франції“).

Протизаходи французького уряду

ПАРИЖ (АП). 30 грудня. Французький уряд готує протизаходи на той випадок, якби в березні мали розпочатися страйки, демонстрації і акти саботажу, задіяновані комуністами за вказівками Комінформу. В одному маніфесті комуністична партія Франції вимагає утворення „третьої сили“ в боротьбі проти диктатури. Наслідком страйків і закликів комуністів прибічники генерала де Голля проголосили заснування сильного руху молоді під назвою „Rassemblement de la jeunesse Française“ (Збірний рух французької молоді).

Новий етап роботи ЦПУЕ

Два роки минулих, не дивлячись на цілий ряд прикрих моментів в нашому еміграційному громадському житті, дали значні наслідки великої, творчої, всеобіймаючої (в еміграційних умовах) роботи в самих найрізноманітніших ділянках національно-культурного життя української еміграції. Стихійно скупчені по таборах наші емігранти, серед яких ми стрічаємо найрізноманітніших фахів великих українських вчених, професорів, інженерів, мистців і організаторів з ділянок промислу, сільського господарства, торгівлі і культури й освіти, також стихійно взялись до праці. Відірвані від варстатів праці на своїх рідних землях для свого народу, ці фахові сили не могли в таборових умовах нидіти, декваліфікуватись. До того ж тут знаходиться двохсоттисячна українська еміграція, для якої теж потрібна була праця.

Хтось влучно сказав, що ми українська теперішня еміграція своїми фаховими силами легко змогли б обслужити якусь невелику державу. І ось, лише два роки життя по таборах, що в деякій мірі нагадують „концентрації“, життя під загрозю всяких репатріацій і скринігів, а ми маємо свої наукові установи, свої високі школи, загально-освітні й фахові школи, курси, спортові і мистецькі товариства, господарчі і цілий ряд інших організацій, свою багату пресу. І справді, коло цієї праці більшість з нас забуває про свій реальний, можливо і безперспективний стан, забуває, бо живе працею і до відказу заповнює нею свій вільний час.

ЦПУЕ, що є нашим еміграційним центром і покликане до організації і керування в теперішніх умовах нашим емігрантським життям, не в силі було зразу охопити всі сторони цього багатобарвного і творчого життя. Воно стихійно народжувалося по таборах і цю стихію не зразу можна було вкласти в певні норми, придати йому певний порядок і стрункість. Ось чому ЦПУЕ за минулі два роки скоріше само придивалося до всього і вчилося, ніж організовувало і керувало. Два минулих роки для нас є лише досвідом. Тому перед останнім З'їздом в нашій пресі і було піднято питання, головним чином, критики недоліків, а не досягнень, критики тих моментів роботи, які ЦПУЕ занадто прогавило і не спромоглося своєчасно скорегувати.

Останні два пленуми ЦПУЕ (26. 11. і 10. 12.) були дуже цікаві і цінні тим, що на цих пленумах новообрані референти окремих відділів, люди з практичним організаційним і фаховим досвідом життя по таборах тощо, представили свої нові плани праці на наступний рік. В цих планах якраз і відбито отой дворічний досвід.

Організаційний референт представив остільки широкий і всеобіймаючий план, що чуть не перехопив собою всю роботу інших референтур. Цей план скореговано. Правний референт планує піднесення морального стану життя по таборах, через запровадження Третейських Судів з апеляцією незадоволеної сторони до Найвищого Громадського Суду, якому підлягає і ЦПУЕ. То нашій Верховній Прокурор. Референт Жіночого Відділу обіцяє в порозумінні з Відділом Опіки ближче приглянутись і опікуватись дитячими садками, сиротами, хворими і взагалі тим, де потрібна жіноча рука, а ще більше жіноче материнське серце.

Референт Інформативного Відділу обіцяє упорядкувати внутрішню нашу пресу та добитись ліцензії окремо для часопису ЦПУЕ широко інформувати закордонну пресу про українські справи. А пан Вітвицький додає, що головним завданням інформації чужинського світу є інформація про стан на рідних землях, правне становище нашого народу, національні стремління якого більшовики, загартувавши його землею і перетворивши його на обслугу СССР і її імперіалістичних цілей,—відкинули. Український народ в полоні і під гнітом московських національних стремлінь, тому він і став до боротьби, бо хоче бути не об'єктом, а суб'єктом і хоче мати свою ДЕРЖАВУ. Про це потрібно найбільше інформувати і не з позицій окремої партії, а з позицій всього українського народу.

Культ-Освітній референт представив досить широкий план праці, бо властиво це є найголовніша ділянка нашої роботи на еміграції, головним завданням якої є репрезентація Української Культури і Мистецтва і Українського Національного Руху перед чужинцями, репрезентація праці Культурно-Освітніх організацій. Репрезентувати Високі Школи і Наукові Установи, які потрібно довести до найвищого рівня, репрезентувати шкільну науку і культуру, особливо у підвіділі мистецтва: концерти, театри, виставки, хори, музику. Референт накреслює для праці семи підреферентур: 1) Народної школи і дитячих садків, 2) Середніх шкіл і вчительських семінарій, 3) Фахової освіти і курсів, 4) Культури і мистецтва, 5) Позашкільної освіти, 6)

Високих шкіл і науки та 7) Видавництва. Також заплановано організувати кураторії: 1) Високого шкільництва і науки, 2) Середнього шкільництва, 3) Фахового шкільництва, 4) Культури і мистецтва і 5) Видавництва.

Планується для позашкільної освіти відновити традиційні наші освітні установи „Просвіти“, а для Народних Університетів організувати штат постійних лекторів, що змогли б роз'їжджати по таборах. Молодь від 20-ти років має відійти до установ позашкільної освіти. Планується взяти під свій контроль видавання підручників та налагодити видавання в першу чергу найпотрібніших підручників і забезпечення літературою українських і світових класиків. Налагодити допомогу потребуючим науковцям, вчителям, створити фонд „Рідної Школи“.

Референт Суспільної Опіки планує найшарше охопити правдивою опікою всіх потребуючих не лише по таборах, а й на приватних мешканнях, звичайно в порозумінні з СХС і враховуючи недоліки минулого.

Референт праці представив також досить великий план праці, де враховано охорону праці (страхування) пенсіонерство, відпуски, інші умови, примішування робітників в українських і чужинських підприємствах, організацію власних варстатів праці як різних товариств, забезпечення потрібного зв'язку з владою, зв'язок з переселенчою управою тощо. Ця ділянка роботи є також досить важлива, бо не за горами той час, коли наші таборяни можуть стати не таборянами, а вільнонайнятими робітниками, що своєю працею будуть здобувати засоби на своє і своєї родини прожиття.

Інші референти також представили свої плани в такій формі, що враховують всі недоліки попередніх років або взагалі те, чого досі не робилося.

Плани всіх референтів стверджено і прийнято. Перші кроки праці нової Управи ЦПУЕ є досить творчі. Наше громадянство чекає і далішої творчої конструктивної праці і особливо на тих ділянках, які в минулому були найбільшими болями нашого громадського життя і на які наша преса іноді так гостро реагувала. А це в першу чергу правопорядок по таборах, спокій, толеранція і дружна співпраця, без виключення мешканців. Постанови ЦПУЕ мусять бути авторитетними і обов'язковими для всіх.

В наступному новому році бажаємо новій Управі повного виконання планів своєї праці.

Д.

Вишкіл гірників у Англії

Перехідний табір в Фал Саттон став місцем, куди звозяться гірників з перехідних таборів у цілій Англії. Тут їх ділять на відповідні групи, залежно від знань англійської мови та досвіду в гірничій праці. Якщо хтось не знає англійської мови (а таких велика більшість), він має обов'язок двічі в день відвідувати курс англійської мови в таборі, при чому курси організовані за національностями. По 3-тижневим курсі кожний проходить малий іспит англійської мови та лікарські оглядини. Перейшовши ті формальності, в групах 30-50 осіб майбутні робітники йдуть на особливий гірничий курс в Аскері, біля Донкастер, що триває 3—6 тижнів. Хоч курс не є організований окремо для чужинців (його мусять пройти також всі англійські кандидати на вуглекопів), він влаштований так, що чужинець, знаючи кілька десятків англійських слів, мо-

же винести з нього відповідне знання. В час навчання на курсі кожний курсант ходить уже до шахти, тому й одержує гірничий одяг, взуття, шапку тощо. Гірничий виряд та відвідування шахт помітно зближує курсантів до гірничого життя, але спосіб їх думання та психіка все ще залишаються далекі від гірничого.

По трьох чи шістьох тижнях вишколу, з засвоєним необхідним знанням б. курсанти йдуть до шахти. В шахтах вони працюють ще три місяці під наглядом англійських гірників. Звичайно спершу вони бувають затруднені при перевозі вугілля. Для гірників, що знають вже цю працю та її темпи, тут майже відпочинок. Деяким уже тепер припадає спеціальна праця, тому їхня плата доходить до 9 фунтів тижнево, тоді як пересічна інших вагається між 5 і 7 ф. Хто зумів знайти помешкання в місті, той живе приватно. Але більшість меш-

кає в гірничих таборах, які майже нічим не різняться від табору в Аскері. Поза там життя гірників набирає по малу всіх ознак гірничого життя, праця витискає свої позначки не тільки на зовнішній поведінці, але також на психіці...

Під сучасну пору проходять вишкіл або вже працюють у шахтах близько 800 українських вуглекопів, які між іншими національностями в перших групах творили значну більшість. В останньому часі напливання вуглекопів також інших національностей значно збільшується. Мимо чисельної переваги українські гірники, із-за нестачі осіб, що знають англійську мову—дуже слабо заступлені на курсі учителів для гірників, організованому в Гетфілді, біля Донкастер. Це є також причиною, що праця п. д-ра Б., як першого учителя для українських гірників, є особливо важка, зате водночас цінна для наших вуглекопів, цих „каменарів“ української еміграції.

(За часоп. „Українська Думка“ №27.)

На шляху до самостійності

III

Вже 2 березня 1918 р. Симон Петлюра вступив у Київ, й увагу привабливо звертала відсутність дуківництва на параді війська коло храму Св. Софії. А на Шевченкові свята Центральна Рада закликала вже селянство засівати лани, що припали йому по революції, і до голови надійшло симптоматичне привітання: „Силикаве місцевим комітетом Бунда зібрання життів — громадян міста Бердичева в числі п'ять тисяч вітає визволений український народ і висловлює певність, що у визволеній Україні рука в руку боротимуться за кращу будучину трудящі маси українського народу спільно з трудящими масами всіх інших народів, що заселяють Україну“. Німецьке військо суїнуло вперед, а 7-го квітня Харків уже обсадило українське військо.

Селянство зустрічало німців без жалобів та без радощів, робітництво, співчуваючи загальному більшовицькій партії, притаїло вияв почуття, очікуючи, що буде далі. Буржуазія виявляла відкрито задоволення з приходу німців, національно свідому інтелігенцію тішило повернення до краю національної влади.

Щоб забезпечити постачання, комунікацію тощо для німецького війська, що отаборилося в Україні, окупаційна влада прибирала поволі все до власних рук і військові чинники почали безоглядно втручатися до громадських справ населення. А по січневій катастрофі в Україні панувала безвладна стихія, що вражала негативно свіжу людину, до того і адміністративний апарат місцевої влади виявляв цілковиту безпорадність, тому то німецькі та австрійські військовики, що в них завжди бракувало цивільного такту та хисту, почали хазяювати в Україні, як у себе вдома, що й відмітив був у додатковому від 23-го березня 1918 року об'їзнику міністер юстиції Михайло Ткаченко: „До Народного Міністерства Судових Справ дійшли вістки, що по деяких тюрмах приймають і саловлять засуджених німецькими австрійськими судами мешканців Української Республіки, як громадян, так і не громадян. З огляду на те, повідомляю, що всім належить твердо пам'ятати закони, які обов'язують в Українській Республіці, що ніякі чужі суди не мають сили в Республіці“. Отак німецькі та австрійські чинники творили суд та розправу по містах та селах, а безсилля уряду лише поглиблювало безладдя. На квітневому пленумі земських радних Київщини заслухано багато скарг на грабунки та крадіжки, що стали масовим явищем по містах і селах, на авантюристів, що нищпорять по краю, стягають контрибуції та накладають кару на гайдамаків, що тероризують населення, на селянські межуєвщини, що вивикають при розподілі поміщицького майна, на несплату податків, на брак зерна до засіву тощо. А уряд, може, й знав правду, та не міг дати ради.

Вже число від 7 квітня 1918 р. київського тижневика „Самостійник“, що його видавала партія соціал-самостійників (тоді майже всі партії починалися з „соціал“), застерігає: „Вороги української державності не сплять. Тепер по містах і селах іде величезна агітація (і треба признати, з успіхом) проти Українського Уряду, що ніби запродує Україну німцям, і проти німців, але ж за сполучення з Москвою...“ І „Самостійник“, закликаючи притягти до будівництва „усе свідоме громадянство, усі творчі сили українського народу“, зауважує: „прогаймо час—повториться січнева катастрофа“. Оч

уже тоді назріла потреба реформи Центральної Ради. А федеративно-демократична партія, що її очолював Володимир Науменко, вимагає в постанові від 8 квітня 1918 року покликати до Центральної Ради представників від земського та міського самоврядування. І в Малій Раді 11 квітня 1918 р. соціал-революціонер Микола Шраг заявив: „В першу чергу треба звернути увагу на те, що Центральна Рада, яка мала такий великий авторитет в Україні, через ворожу агітацію більшовиків і інших груп, через неможливість перевести в життя земельну і інші реформи, а також через інші подібні обставини цей авторитет губить“. А може вже й втратила Рада те, що набула того року. В усякому разі Шрагова заява свідчить про внутрішню кризу в Центральній Раді, що виявилася яскраво навесні 1918 р.

А німецька команда почала вже нахабно втручатися в урядову сферу української держави, і начальник командант окупаційного війська в Україні Герман Айхгорн видав 12 квітня 1918 р. наказ: „З усіх одержаних тепер звідомлень випливає, що весняним засівом загрожують спізнення. Не зважаючи на те, що міністер хліборобства звернувся з закликом до селян і доручив земельним комітетам, аби землю засіяли всюди тільки селяни, однак можна сумніватися, щоб земельні комітети мали великий вплив у цій справі й щоб селяни приступили до праці. Тому також і німецькі військові власті в призначених їм округах повинні енергійно настановити на тім, щоб засіяно там, де це буде можливо, в порозумінні з українськими комітетами, а в інших місцях — з ініціативи самих військових властей“. Ясно, Айхгорн наказ перушував українську суверену, і в Малій Раді 13 квітня Михайло Грушевський заявив: „Я осудив рішучо наказ. Я гадаю, що наш уряд зуміє вжити заходів, щоб такі випадки більше не повторювалися“. А Мала Рада постановила надіслати до Уряду Німеччини ноту протесту та заборонити населенню виконувати Айхгорнів наказ. Ото між Центральною Радою та німецькою командою, що дбала лише про реальне забезпечення „хлібного миру“—вже постала глибока прогалина.

У ніч на 25 квітня за наказом міністра Михайла Ткаченка та за участю міністра Андрія Жуківського викрадено було вночі одного жид-банкіра, що прислужився німецькій команді, і того самого дня генерал Герман Айхгорн видав наказ: „Безвідповідальні особи і союзи роблять спробу тероризувати населення. Проти всякого закону та права вони чинять арешти, бажачи залякати тих, які в інтересах Вітчизни й новоствореної держави згодні працювати рука в руку з Німеччиною. Де тільки перебуває німецьке військо, я ніяких незаконних вчинків дозволити не буду. Тому я наказую вжити особливих заходів для охорони м. Києва, щоб негайно віддати під суд усіх, хто поступає протизаконно“. З приводу наказу соціал-демократ Микола Порш заявив 28 квітня у Малій Раді: „Будучи авангардом демократії, ми не повинні захищати тих причин, які викликали цей наказ. Одною з таких причин у першу чергу є той розвал і безсилля державної влади, які у нас запанували останніми часами“. Отак в Україні правував уряд безсилля, що й чинив розвал держави, і Порш повторив лише те, що раніш висловив Шраг.

Лише 22-24 липня німецький суд розглянув справу викраденого жид-банкіра, що працював рука в

руку з німецькою командою і засудив до ув'язнення в тюрмі тоді вже бувших міністрів Всеволода Голубовича, Михайла Ткаченка, Андрія Жуківського та інших осіб. А з приводу вироку суду число 172 від 1918 р. львівської газети „Діло“ подає: „Голубович і Жуківський — це ми знали і без київського процесу — не були ніякими геніальними будівничими; то були пересічні малі люди, котрих випадок виніс на чолу держави, люди без досвіду, без знання, навіть без жесту. Але один великий скарб мали ті люди в душі: любов до вітчизни і віру в ідеал демократії“. Однак для міністрів, навіть припадкових, це замало — любити та вірити...

А німецька команда виказувала щодня все більшу агресію супроти українського уряду, і вніч на 27 квітня німецький комендант міста Києва розбрав першу дивізію українського війська, а по обіді 28 квітня до залі засідання Малої Ради увійшов озброєний загін німецьких солдатів, і німецький офіцер наказав приваблив піднести руки догори та взяти солдатам під варту міністра Миколу Любимського. Ясно, німецька команда, вирішивши ліквідувати Центральну Раду, загрожувала вже українській суверенності.

По приході німецького війська до України землевласники почали виступати проти Центральної Ради й вдалися до німецької влади з вимогою скасувати закон про соціалізацію землі. Оголошений 18 квітня 1918 року у львівській газеті „Діло“ меморіал польських ділчів Поділля та Волині до австрійської команди пропонує розв'язати земельні комітети, відновити поміщицьке землеволодіння, запровадити примусову працю в поміщицьких маєтках. А в числі від 21 квітня 1918 р. київського часопису „Народня Воля“ Михайло Грушевський скаржиться: „Виявляється, що після того, як німецьке військо вступило на Українську землю, покликана нашим урядом для оборони нашої незалежності, серед землевласників з'явилася думка скасувати земельну реформу, хочби не навіть загрожувало загиненню Української Держави“. Ані великоросійські, ані українські, ані польські ані німецькі поміщики України не виявляли взагалі жадної симпатії до української держави та до земельної реформи зокрема. Однак і селянські делегації, що прибували до Центральної Ради, домагалися так само скасування закону про соціалізацію землі. А соціал-революційний уряд втратив почуття реальності та розуміння ситуації й приділяв мало уваги на такі заяви.

Не зважаючи на симптоматичні кроки німецької команди, 29 квітня 1918 року Рада обрала на президента Української Республіки Михайла Грушевського, а селянський з'їзд, що зібрався в Києві в кількості понад тисячу людей, висловив того самого дня Центральній Раді цілковите довіря. І того таки дня у циркуловому приміщенні при Миколаївській вулиці об 11 годині відкрився з'їзд землевласників у кількості близько 8 тисяч людей під охороною півтисячі колишніх офіцерів царської армії, й голова з'їзду Микола Коваленко проголосив генерала Павла Скоропадського гетьманом України. Це викликало бурю овацій учасників з'їзду, а ген. Павло Скоропадський мовив: „Панове! Дякую вам за те, що ви довірили мені владу. Не задля власної користі беру на себе тягар тимчасової влади“. А на вигук Миколи Коваленка: „Всю владу передаємо до рук нашого батька, гетьмана Павла Скоропадського“ учасники з'їзду відповіли: „Хай живе ясновельможний

Я хочу одне сказати: хто з нас, баварців, незаловлений цими українцями, що мешкають в нашій місцевості (а до таких я можу віднести й свого рідного брата С.М.) — той не знає горя, той не знає тої країни, куди ці люди мали б повернутись.“

Я спробував советського раю і тому не питаю, чому вони не йдуть додому. Мені шкода їх. Коли бажасте, я Вам розповім про долю всіх тих скитальців, які різними способами вернулись на ту „батьківщину“ і що з ними там було. Я те бачив сам.

В листопаді місяці привезли групу молодих юнаків віком 17-18 років в кількості 800 осіб. Дехто з них мав німецьку воєнну уніформу, але 80% були в убогому подертному цивільному убранні. Вони мали бліді і худі обличчя, а їх сумні погляди юнацьких очей робили на мене таке враження, що нібито я в кращих умовах. Їх били, підганяючи до праці—носити дерево на будову бараків. Кому не помагало биття НКВД-істів, тому давали кару 2-3 дні без харчів і тяжку працю. В цей час там уже стояла холодна зима.

Були такі, що знали розташування цих лісів, знали, що приблизно за 130-140 кілометрів уже Фінляндія і пробували туди тікати. Погоня за ними настигала їх і зразу ж розстрілювала. Так до січня місяця з цих юнаків лишилося 7 осіб.

В січні 1946 року нас, німецьких полонених, перевезли з лісових праць на кам'яні розробки біля міста Петрозаводська, приблизно 70 км. від фінляндської границі. Місто Петрозаводськ — місто концтаборів, полонених та засуджених. Тут ти-

гетман“. І гетьманова грамота від 29 квітня 1918 р. оповістила: „Центральна і Мала Рада, а також всі земельні комітети від нинішнього дня розпускається... Буває українське Правительство нездійснено державного будування України, бо було не здатне до цього! Отак без проливу крові президента замінює гетьман.“

Другого дня відбулась нарада республіканців, яка й повідомила німецьку команду про вже майже вирішену в Центральній Раді зміну Уряду та про прикрі наслідки, яких треба сподіватися від державного перевороту. А 2 травня делегація соціалістів відвідала начальника штабу німецького війська в Україні генерала Вільгельма Гренера і Сергій Єфремов заявив, що соціалісти годяться взяти участь в уряді гетьмана лише з неодмінною умовою наслідування влади, тобто створення на засаді Центральної Ради Державної Ради. Але генералова відповідь висловила рішуче, що творити Державну Раду вже запізно. Фатальне спізнання!

У комісії райхстагу на протязі 4-8 травня тривала дискусія з приводу перевороту в Україні. Соціал-демократ Філіп Шайдеман заявив: „Новий уряд в Україні складають кацети та федералісти, тобто люди, що на своєму партійному становищі були останніми, з якими ми б мусіли працювати. Гетьман Скоропадський не має за собою народу.“ А католик Матіс Ернбергер мовив: „Та сама сила, що повалила російський колюс, робить усе, щоб споліти його наново“. І ліберал Густав Штресеман назвав події в Україні маловітними. А віцеканцлер Фрідріх Пайер зазначив причину зміни уряду в безсиллі Центральної Ради подати до 1 липня мільйон тонн збіжжя, відповідно до ще неоголошеного протоколу Берестейського трактату.

У числі від 9 травня 1918 р. ві-

сячі й тисячі тих людей, що повернулися з Німеччини „додому“ і попали на перевиховання до рук НКВД.

Всі ці тисячі й мільйони поділені на певні групи стажу перевиховання. Молодь (не вся) віком 16-20 років має найменший термін школи НКВД — по 5 років. Разом з нами — не знаю за які провини — працювало дві бригади жінок і одна бригада чоловіків. Всі вони мали термін „перевиховання від фашистського та капіталістичного духу“ по 25 років. Тут були не лише ті, що повернулися з Німеччини. Тут були й ті, що й не бачили фашистської Німеччини.

Я мав розмову з одною панною, віком 25 років, яка була сільською вчителькою. При відході советських військ вона лишилась в містечку Чорнухи, де в німців була перекладачкою та працювала далі в школі. При відході німців вона знову лишилась дома, бо не мала будь-якої вини перед громадянами Чорнушини. Але коли прийшла червона армія, НКВД обвинуватило її в співпраці з німцями, як „ізмєнінка родина“, і заслало на 25 років важкої праці в таборах Півночі.

Всі без винятку харчуються з загального казана, в якому страва готується гірше, як для свиней. Всі обідрані, голодні, в бараках воші й блохиці. Всі мають замучений вигляд. Коли не маєте уяви, як вони виглядають, то подивіться на мене. Я один із тих тисяч, які там гинуть.

Ті, що повернулися з Німеччини, плачуть, проклинають свою долю і говорять—ліпше б нас американські бомби повбивали, ніж мусимо тут тяжку муку терпіти.

Замисав від полоненого І. М.

денської газети „Neue Freie Presse“ Ганс Іберсбергер висловив: „Треба тільки пошкодувати, що після упадку Ради, бодай хвилю, тяжкого владу зазнала національно-українська ідея“. А в числі від 31 травня 1918 берлінського тижневика „Deutsche Politik“ Пауль Рорбах виразив: „Господарка соціал-революціонерів, що складали нездатний уряд поваленої Ради і її зміни міністерства, скінчилися тому таким повним крахом, що поза їхньою партією ні один українець не пустив слюзи за них; у наслідок великого впливу на них утопії московської соціал-революційної партії (від цієї партії вони спочатку й виїшли) вони не відважилися завчасно признати приватну селянську земельну власність“. За даними, що їх у Центральної Ради подав Микола Байер, 10% селянських господарств не можна чіпати, бо земельна реформа їм нічого не дала б, а 22% селянських господарств не можна чіпати, бо земельна реформа їм пошкодила б, і тижневик „Вісник політики, літератури й життя“, що його у Відні видавав „Союз Визволення України“ у числі від 12 травня 1918 р. зазначив: „Соціалістів-революціонерів завалила та сама земельна реформа, та сама соціалізація землі, яка піднесла їх так високо.“ А як оповідає Арнольд Марголін: „Взагалі у партії соціалістів-революціонерів українських, за винятком Грушевського, цього старого ідеолога українського руху та видатного європейського вченого, була представлена здебільшого українська молодь, яка не встигла ще остаточно визначитися та яка вперше виступила на арену ширшої політичної діяльності“. Ото політична діяльність вимагає від людини талану, знання, досвіду, уміння, а цих відзнак і забракло у тих, що мусіли були вступити на історичний форум державного будівництва.

(далі на 5-й стор.)

Щедрий Вечір або свято Маланки

Щедрий Вечір

За тиждень після коляди настає Щедрий Вечір або свято Маланки. Це останній день року. Завтра вже починається Новий Рік.

На Україні та у гуцулів у цей вечір щедрують, ворожать і святкують, як значне свято різдвяного циклу. У галицькому Поділлі зовсім не знають цього свята, натомість "Щедрий Вечір" з щедрівками там відправляється перед Йорданом, тобто тоді, як у нас "Голодна кутя". На Наддніпрянщині на Маланки печуть пироги з м'ясом або з сиром і смажать гречані млинці. На півдні України печуть бублики, струді, а гуцули готують вареники, або, як вони кажуть: "варять пироги".

На Україні вечір починається з того, що батько "ховається" від дітей.

Робиться це так. Увечері, як сині сутінки огортають засніжене село, затихає гомін дня і над землею зійде вечірня зірка, господиня запалює велику свічку перед образами, обкурює ладаном хату і ставить на стіл велику черепащу миску з пирогами.

Батько сідає на покуті і, прихиливши голову, вляє ніби ховається за пирогами. Мати кличе до хати дітей і вони питають її:

— А де ж наші тато?
— Хіба ж ви мене не бачите, діти? Відзивається батько.
— Ні, не бачимо, тату.
— То дай, Боже, щоб ви й на той рік так мене не бачили!

каже батько, підіймаючись з-за столу і запрошує усіх присутніх до вечері.

Вечеря починається, як звичайно, з куті. Потім їдять млинці, вареники і кінчають узваром. У цей час, під вікном, вже співають щедрівки.

Щедрують діти. Вони черідаками ходять тепер по селу і майже під кожним вікном пророчать господареві добрий урожай цього року, великий прихід худоби та багатий дохід за свій "товар". Вони сповідають, що вже весна, що прилетіла ластівка і господареві треба подивитись до кошар, бо там овечки покотились і телички народились.

Василь та Маланка

Крім дітей, ходять педрувати й дорослі парубки, але це вже не гілкі щедрівки, а справжній костюмований веселий карнавал сільської молоді.

Парубки одягаються так, що кожен з них грає якусь роль. Один цигана, другий циганку, третій — жантарма, інші — чорта, козу, журавля, ведмедя, діда і нарешті — "Василь" та "Маланку".

Коли заходять до хати, то "Маланка" вдає з себе господиню і "порається" у хаті. "Вона" бере віника і замість того, щоб замітати, розкидає сміття, якщо знайде свіжі глиняники, мастить припічок, але так, що після неї, справжній господині доведеться довго працювати, щоб довести той припічок до ладу.

Знаючи це усі віники та глиняники, а то навіть і воду, пильно ховають ті господині, що сподіваються у цей вечір мати таких гостей.

Крім усіх перелічених, є ще орач, сівак та музиканти. Орач тягає за собою чепіг від старого плуга і вдає, що оре поле. Сівак перекинув сівню через плечі і махає рукою, ніби сіє зерно. Музиканти грають, хто на що, "гаразд" — скрипка, бубон, сопілка, цимбали, а у гуцулів і трембіта — це постійні учасники карнавалу. Коли така валка рухається селом з жартами, музикою, танцями та співами, за нею бігає ціла черета різного віку дітей, весело сміючись і навмисно зачіпаючи "козу" чи "ведмедя", але вже дуже надокучати їм заважає таранник "цигана" або ціпок "діда".

До кожної хати такі щедрівники не заходять. Вони йдуть туди, де дівчата "справляють" "Маланку".

Коли вже почало вечоріти і в кожній хаті заблищав вогник світла, тоді сходяться хлопці.

Незабаром з вулиці доноситься у хату сміх, крик, регіт, голоси дітей, лемент собак, а над цим усім своєрідним гаміром тонесенько виспіває скрипка і чути ритмічне гупання бубна. Це ідуть гості.

Заскрипіли ворота. Несамовито загавкав хазяйський пес і замовкла скрипка.

У хаті чути було, як через подвір'я човгало по снігу добрий десяток пар ніг і раптом під самим вікном цілий чоловічий хор у супроводі скрипки заспівав:

Ой, господарю, господаречку,
Пусті в хату Маланечку,
Маланочка чисто ходить,
Нічо в хаті не пошкодить.
Як пошкодить, так помие,
Істи зварить та й накриє!
Добрий вечір!

Просимо, просимо! Задзвеніли в хаті дівочі голоси і двері відчинились.

Зашебетали дівчата, обступаючи з усіх боків гостей, шарпаючи "ведмедя", смікаючи за поли "козу" і штуркаючи попліди боки "журавля". А найбільше вони посміялись над "Маланкою". Бо то й справді було смішно дивитись, як здоровенний парубок з чорними вусами, незграбно зав'язався хусткою, що нею вже давно мати затуляла калгу. Але ці жарти продовжувались недовго. Гості поскидали шапки, стали у коло і почали співати. Усі дівчата дружно "підтягали" за щедрівниками.

Ой, на річці, на Йордані,
Добрий вечір на Малані...

Співи супроводжувались жартами, дотепами хлопців на адресу дівчат, сміхом і тими жартами, які раз-у-раз виявляв здібний на це парубок-Маланка.

Як видно з піснi, хлопці у жартиливій формі висміюють тих дівчат, що довго сплять, не вміють прости, повільно жнуть і не здатні господарювати.

Коли вже пісню скінчили, в середину кола входить "коза" і починає стрибати на четверинках, "мекати" та розмахувати на всі боки рогами, а увесь хор у супроводі скрипки заспівав:

Го, го, го коза. Го, го, го сіра.
Го, го, го біла.
Ой, розходилася, розвеселилася,
По всьому дому, по веселому.
Де коза ходить, там жито родить
Де не буває, там вилягає...

Далі в середину кола входить "орац", тримаючи в руках чепіг, а хор співає:

Твої воли,
Мой воли,
Гей, гей!
А впереді
Два ведмеді
Гей, гей!
А в пригоні
Дві ворони,
Гей, гей!
В колісниці
Дві синиці,
Гей, гей!

Після цього знову зі сміхом та жартами, гості роздаються, скидають свою машкару і дівчата їх запрошують до столу.

Після вечері, як гості вже підуть десь на другий "куток" педрувати, дівчата починають ворожити.

Дівчата ворожать

Кожна дівчина, ще вдома, перед тим, як піти на "Маланку", виймає з пляшки гілочку вишні, що "посадила" сама, на Катерини (7 грудня). Якщо гілочка розвинулася, або хоч розпуку на ній бруньки, дівчина цього року вийде заміж, а якщо ні, то має ще цілий рік дівувати.

Йдучи "на Маланку", дівчина дорогою зупиняється біля плота і лічить кілки: Удівець, молодець. Удівець, молодець. Удівець. Якщо на цьому скінчаться кілки, то кажуть, що дівчина за удівця заміж вийде, а як на "молодець" — за парубка.

На Гуцульщині дівчина зв'язує собі очі хусткою і, наповмакни йдучи поплід пліт, обмацує руками кожний кілок і лічить до дев'яти. Дев'ятий кілок перев'язує білою хусткою. Ранком вона виходить дивитись, якого кілка перев'язала учора ввечері. Якщо стовбець гарний, то і за гарного парубка заміж піде, якщо

кривий, горбатий, то й чоловіка такого матиме.

В Наддніпрянщині і в Гуцульщині на Маланки дівчата готують вареники з сиром.

Гуцулки, крім звичайних "пирогів", ліплять ще маленькі пиріжечки (варенички), добре перемащують їх маслом, розкладають на розстелений рушник, кожна дівчина помічає чимнебудь, свій вареник і впускають "пана Коцького", що його перед тим цілісний день тримали у порожній хаті і нічого не давали їсти. Голодний кіт з муркотінням кидається на смачну вечерю і з'їдає вареник за вареником.

Дівчата з притамованим диханням слідкують: чий саме вареник першим попаде на зуби кота, бо ж власниці його має перша вийти заміж.

На Україні, ще кидають взуття через хату і зауважують, куди ніском упаде чобіт, то в той бік і має заміж піти та дівчина, що кидала. Бігають поплід вікна слухати, як колись на "Андрія", тарабанять ложками на порозі та питаються ім'я прохажив чоловіків.

Майже завжди у цей вечір ворожіння кінчається ватрою. На березі річки або озера у темну глуху ніч, як у всіх хатах погасне світло і на небі затримтять зірки, дівчата розкладають вогнище з сухого грубого паличка.

На річці вирубують ополонку і коли вже ватра дозріє розгориться, кожна з дівчат бере один тліючий палик, біжить з ним до ополонки і занурює у воду.

Якщо у воді жар погасне з тріском, то це значить, що дівчина вийде заміж за багатого, а як тільки зашумить і тріску не чути — за бідного.

Ворожать і господарі

Але під Новий Рік ворожать не тільки дівчата. Старі люди, що хочуть знати чи будуть падати достатні й своєчасні дощі цього року, та чи буде добрий урожай на збіжжя, садівину і городину — теж ворожать у цю ніч. Вони беруть дванадцять сухих пелюсточок з цибулі і розкладають на вікні. У кожну пелюсточку, що має відповідати одному місяцеві у році, кладуть потрошки соли і залишають до ранку.

Ранком на "Новий Рік", як зійде сонце, господар оглядає кожну пелюсточку і старається запам'ятати, у якій пелюсточці сіль волога, то й місяць, якому вона відповідає, буде дощовий, а якщо сіль суха, то й місяць — посушливий.

Ніч проти Нового Року

Уночі, під Новий Рік, знахарі "збирають" фантастичне зілля "Нечуй-Вітер". Воно ніби росте взимку, але зрячі та звичні люди його не бачать. Лише сліпі та знахарі, бо сліпим "Нечуй-Вітер" у очі коле, а знахарям сам у руки дається. Хто здобуде це зілля, той може бути "нечуваним і небаченим". Особливо мріють про "Нечуй-Вітер" характерники.

Поетичне повір'я, що зв'язане з новорічною ніччю, розкриває для побожних і праведних людей небо, так що вони можуть випросити собі, що хочуть — перетворення води у вино, каменя у хліб і навіть глини у мед.

У гуцулів господиня о півночі у чоловічий шапці виходить з хлібом до води. Занурює хліб тричі у воду і промовляє: "Не купаєся хліб у воді, але я в здоров'ю і силі".

Набираючи води до коновки, гуцулка промовляє: "Я не беру води, але мед і вино".

Прийшовши до хати, тоді як всі вже сплять, газдиня доторкається до голови своїх дітей мокрим хлібом і каже: "Абиyste були такі величні, як Василь величний".

У коновку до води, що вночі набирала з примовками, газдиня кидає кілька срібних монет, і тою водою ранком на Новий Рік вся родина вмивається по старшині. Це приносить щастя на гроші на цілий рік.

На Гуцульщині існує цікаве повір'я про ніч. Новорічна ніч — свято печі.

Від фонду допомоги українців Канади

В справі допомог-позичок з переселенського фонду

Подаємо тут для загального відомості постанови про адміністрування і розпорядження Переселенським Фондом. Звертаємо особливу увагу на те, що уділення позичок переводиться після рішень українських допомог-позичок комітетів на скитальщині. Це одне, а друге: Переселенський фонд має служити на допомогу в оплаті віз на виїзд в країну, головню в Аргентину, Парагвай, Бразилію, куди сама подорож оплачується Міжнародною Організацією для втікачів, але кошти віз імігрант, має оплачувати сам, за виключенням випадків, коли скиталець позбавлений допомоги від названої Міжнародної Організації і потребує кончеї допомоги і на переїзд.

Тому звертатися за позичками в Канаді або присилати прохання безпосередньо до Канади безцільно. Скитальці, що потребують позички, як сказано вище, мають звертатися до свого українського комітету на терені свого перебування.

Постанови Дирекції фонду Допомоги і Президії Комітету Українців Канади про адміністрування і розпорядження ПЕРЕСЕЛЕНСЬКИМ ФОНДОМ, зібраним під час публічних виступів п. посла А. Глинки. (Ухвалені дня 18. серпня 1947 р. в повній згоді з п. А. Глинкою).

1. Жертви на Переселенський Фонд передаються до каси фонду Допомоги Українців Канади на окремий рахунок.

2. Розпоряджається і адмініструє Переселенським Фондом Дирекція Фонду Допомоги.

3. Основне призначення і ціль Переселенського Фонду — допомога скитальцям в переселенні головню, коли скиталець не має іншої спроби вийхати у відповідну країну, або прикласти свої здібності на добро українського загалу, як лише за допомогою з Переселенського Фонду.

4. Засада допомоги з Переселенського Фонду — позичкова (ротативна) з метою многократної обслуговування скитальців.

5. Уділення допомог з Переселенського Фонду проводиться через центральні українські допомог-комітети в Європі на основі спеціальних заряджень Фонду Допомоги, після відповідної перевірки кончеї потреби.

6. Видатки адміністрування і розпорядження Переселенським Фондом покриває Фонд Допомоги Українців Канади зі своїх загальних засобів, але не з жертв на Переселенський Фонд, за винятком таких видатків, як розмін валюти і перевод грошей.

7. Посол А. Глинка дістає звіт доповіді Фонду Допомоги про адміністрування і розпорядження Переселенським Фондом.

8. Спільне засідання просить п. посла А. Глинку продовжувати збіркову акцію на Переселенський Фонд так довго, як він лише зможе.

9. Звіти збірок мають бути оголошені в пресі, а жертводавцям видані офіційні посвідки Фонду Допомоги.

10. Комітет Українців Канади повідомляє в пресі про мету Переселенського Фонду і способи його ужиття.

Четвертий пленум ГУПРади

29 і 30. І. 48 року в таборі Міттенвальд відбудеться четвертий Пленум ГУПРади з таким порядком нарад:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії Зборів і Комісії (Мандатна, Верифікаційна, Резолюційна).
3. Звіти Президії й Управи.
4. Звіт Контрольної Комісії.
- По полудні:
5. Дискусія над звітами.
6. Уділення абсолютної уступачим органам.
30. І. перед полуднем:
7. План праці і бюджет.
8. Дискусія.
9. Схвалення бюджету.
10. Вибір Президії і Контрольної Комісії.
11. Евентуалія.

Початок Пленуму 29. І. 48 о год. 9-й ранку.

Згідно із § 6 статуту Головної Української Переселенської Ради Пленум.

ГУПРади складається з представників таких установ:

а) по одному представникові від Обласних Представництв американської окупаційної зони.

б) по одному представникові від таборових (Повітових) Переселенських Управ, затверджених ГУП-Радою, які об'єднують не менше двохсот учасників переселенського фонду і переказали за них належну вкладку до каси ГУПР.

"Цілий рік вона робить службу, а на Василь йде в танець, вона ся віддає". Тому їй гарно вимащують на Маланку — аби не кляла, що не мащена. Ніхто не спить на ній тої ночі, ані сідає — "бо тяжко їй танцювати". З вечора на піч кладуть овес — "Аби мала чим коня годувати, бо вона йде у місто, на герць".

Ніч під Новий Рік, наповнена магичними діями та чарами, що намагаються розгадати своє майбутнє і наврочити щастя й добробут наступного року.

Одеса Степовий

Повіря загально-слов'янське і германське.

в) Один представник від зонального представництва французької окупаційної зони.

г) Два представники від краюї Переселенської Ради в Австрії.

д) Шість представників від Відділів ЦПУЕ.

е) По два представники від українських церков.

ж) Три представники від селянських професійних організацій, визнаних ЦПУЕ.

з) По одному представникові від усіх українських центральних громадських неполітичних організацій визнаних ЦПУЕ.

й) По одному представникові від Українських Високих Шкіл, визнаних ЦПУЕ.

к) Три представники від Зонального Представництва англійської окупаційної зони.

Таборових (Повітових) Переселенських Управ, просимо взяти під увагу, що вони можуть вислати свого делегата тільки по виконанні постанов § 6 точки 6. Тому делегати від таборових (повітових) Переселенських Управ мають взяти з собою відповідні документи для евентуального пред'явлення мандатній комісії. Для вирішення загалостей буде дана можливість на місці Зборів.

Делегати, запрошені гості, пресові звітодавці будуть забезпечені на час тривання Пленуму нічлігом і харчем. За харч треба буде платити.

Канцелярія Зборів урядуватиме вже від 28. І. п. р.

Одночасно висилаємо формуляри-уповноваження, що його виповненням має одержати кожний делегат за підписом секретаря і голови установи, яка його висилає на Пленум ГУПРади. Для гостей і пресових звітодавців це повідомлення служиме запрошенням.

Приїзд поїздів до Міттенвальду з Мюнхену:

Мюнхен 6.05 Міттенвальд приїзд 8.55
" 6.35 " " 10.00
" 12.45 " " 15.50
" 17.25 " " 20.30

Президія Ради.

Добрих друзів можна знайти

Міжнародний студентський різдвяний вечір у Франкфурті

Обстановка була наче перенесена з старого роману, що описує зимове свято в розкішному замку: вікна, прикрашені білими едвобними заслонками, виходили у величезний зимовий сад з скляним півкруглим дахом, де височіли стрункі пальми і густо росли лапасті банани. А в другій залі ціла стінка була побудована з подвійного скла і зелений ажур пальмового листя заповнював простір між склом, через який казково просвічувався білий густо падаючий сніг...

Але це свято було не в замку, а у Франкфуртському клубі „Пальменгартен“, що дивом зберігся у розбомбованому місті, як пам'ятник колишнього багатства франкфуртських купців і промисловців. Тут зібралися 15 грудня 680 студентів-чужинців Франкфуртського Університету для спільного різдвяного вечора, господарями якого були голови студентських національних громад і секретарка „авслендштелле“ при університеті, добре знайома всім франкфуртським студентам маленька рухлива фройляйн Ройлінг.

Колись, ще в догітлерівські часи, Франкфурт пишався славою космополітичного міста, до університету їхало чимало чужинців і фройляйн Ройлінг ще тоді опікувалася французами, аргентинцями, американцями. Часи змінилися і фройляйн Ройлінг тепер привітно усміхається до поляків, українців, литовців і страшно любить організувати якийсь спільний вечір, концерт, розпитати студента як йому подобається Німеччина і розповісти „wie schön“

було все раніше.

...В шикарних залах з стінами, обтягнутими шовком, не було дам

у вечірніх сукнях і кавалерів у смокінгах, ДіПі були одягнені так, як їм і належить, виділялося лише кілька національних литовських і латвійських стрибків та в українських хлопців цвілі вишивані сорочки.

Урочистою і теплою була з черги промова ректора університету проф. д-ра Гальштайна, який нагадав, що наука завжди буде міжнародною і завжди може бути порозуміння між інтелігенцією різних країн.

Німецькі артисти виступили з різдвяними м'єльдіями: урочистий спів, ніжна скрипка, німецька сентиментальність.

Далі національні студентські громади мали показати, як у них на батьківщині проходять різдвяні свята. Жадних артистів не було запрошено, національне мистецтво репрезентували лише студенти, які після лекцій, лабораторій, семінарів готували різдвяну програму.

Виступили голубоокі естонки, чорняві литовці, рожеві біляві латвійці, елегантні поляки і наші українці. Були коротенькі доповіді в німецькій мові, виголошені з різноманітними акцентами, різдвяні народні співу на рідних мовах, новорічні танки.

І в уяві поставали різдвяні свята на сході, сніг, чисто прибрані хати, настрої миру й любові, святкування з багатьма традиціями, піснями, їжею, вечірками. Ми й досі не знали, що є стільки подібних звичаїв у різних національностей, ми й досі погано знаємо своїх ближніх сусідів. Виявляється, що й поляки ставлять у Святий Вечір сніп у кутку, а литовські дівчата, як ворожать на свята, вибігають на вулицю і питають у прохожих ім'я.

Не забули національні громади і про сучасний стан на рідних землях, сумно згадали про те, що не всі святкують там зараз Різдво. „Але“ — закінчив свою промову голова Української Студентської Громади Михайло Козак — „ще зійде над Україною зоря і буде святкувати так, як за дідів-прадідів святкували!“

Поляки перед своїм виступом попередили, що вони не артисти, але постараться заспівати так, щоб до серця дійшло. Справді, ніжно й лірично співав хор з 20 осіб народні різдвяні пісні під акомпанімент скрипки. Проспівали і литовці свої пісні, пара латвійців виконала темпераментний народний танок.

Найбільше успіху мали українці. Чи то п. Козак дуже постарався, чи українська співоча душа так виявилася, але з української громади в 100 людей виділився хор з 30 осіб. Майбутні лікарі, правники, філософи співали і колядки, і шедівки, а чужинців остаточно причарували своїми яскравими строями, які задалегідь віддано і енергійно позазабрано в ближніх таборах.

А народні танки! Як же студент-медик Юрко Сікорський танцює! Легко, ритмічно, граціозно. Дай йому, Боже, колись людей так майстерно лікувати, як він сьогодні танцює.

Єдиним дисонансом під час дружнього вечора прозвучала доповідь представниці російської студентської громади, яка після традиційних слів про „таємничу країну Росію“

(„Russland, großes für Sie geheimnisvolles Land“) в еміграції трійку („Ach! Russisches Dreigespann!“) задала про страждання „200 мільйонів руських людей“. Але ради свята всі національні групи мовчки пропустили кабалістичне число.

Коли гості розходилися падав м'який сніг і болюче нагадував щось рідне.

Л. Дражевська.

З УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ

В Англії

29 і 30. 11. відбулася II-а конференція представників укр. робітничих осередків в Англії, з участю 53 делегатів, що заступали біля 4.000 нашого робітництва. На зборах був привітний представник українських полонених в особі п. полк. Сосілка, представник гр.-кат. Церкви в Б. Британії—о. дек. Жан та численні зібрані гості, а між ними інж. Д. Скоропадський.

Завданням конференції було знайти найкращі форми організаційного охоплення всіх українців у Б. Британії, налаштування зв'язків центральних установ з тереном, поширення й поглиблення праці осередків нашого життя на цьому ж терені і міцне пов'язання їх з керівними установами, зокрема з СУБ'ом, як єдиною українською організацією громадянською на Британських островах.

Директор ЦУДБюра—п. Б. Панчук відмітив, що під теперішню пору на терені В. Британії перебуває вже біля 25 тисяч українців, враховуючи в це число й наших полонених. Наш моральний обов'язок продумати чіткі форми організації, знайти міцні для неї підвалини та розгортати працю її ширі і глибше. Зокрема слід подумати про нав'язання з усіма поодинокими скупченнями наших людей у терені та всіх їх притягнути до активної співпраці. Бо треба нам пам'ятати, що від нашої поведінки, від нашої дисциплінованості та успішної праці залежатиме опінія, яку матимуть про нас англійці.

У своїх виступах делегати порушили ряд основних справ з усіх ділянок життя по таборах—побутового, професійного, соціального, релігійного, національно-суспільного і культурно-освітнього характеру.

Резолюції II-ої конференції. Зібрані на конференції, скликаній ЦУДБюром та СУБ'ом у Лондоні, представники українських робітничих осередків в Англії, в числі 56 осіб, після переведення ділових нарад, винесли одностайно резолюції такого змісту:

1. Зібрання пересилає ширий привіт усім братам-землякам, що перебувають поза межами Великої Британії, бажаючи їм добрих успіхів у їхній праці для добра нашої справи.

2. Зібрані вітають найвищих представників обох українських Церков в особах: Преосвященного Кир Івана Бучка, Екзарха Української греко-католицької Церкви на Західню Європу, та Преосвященного Полікарпа, Митрополита УАПЦ, які своєю працею скріплюють моральний авторитет нашої еміграції та стоять на сторожі єдності наших Церков.

3. Поширити і розбудувати досі невиспалі форми організованого життя. В тій цілі з'їзд покликаний до життя Комісію, завданням якої є охопити всі ділянки нашого життя на терені В. Британії та виробити план поширення праці центральної громадської української організації, якою є СУБ (Союз Українців Британії).

4. Крім того, з'їзд висловив низку побажань від українського робітництва такого змісту: встановити при всіх перехідних і постійних таборах українських перекладачів та покликати укр. представників до Окружних Урядів Міністерства Праці, щоб вони могли докладно передавати зарядження англійських властей українцям і висловлювати точні побажання українців до англійських властей.

[За часоп. „Укр. Думка“. № 27].

На шляху до самостійності

(Закінчення з 3-ї стор.)

Всеукраїнський з'їзд селянської спілки, що відбувся в Києві 10 травня, визначив у третьому пункті прийнятої резолюції гетьманську владу за самозванню, що спирається лише на земельній буржуазії та зуживецькому війську. А з'їзд робітників, що відбувся у Києві 13-14 травня, всупереч рішучій забороні гетьманського уряду, ухвалив у одностайно прийнятій резолюції самостійну українську республіку, вільні установчі збори, перетачу без викупу землі до рук працюючих, демократичні свободи тощо й як тоді зазначив київський часопис „Робітнича газета“: „Простий інстинкт самозбереження робітників мас вказав їм, що гасло об'єднання з Росією в сучасний момент є реакційним“. Варто уваги, що українців було на робітничому з'їзді менше, ніж росіян та жидів.

Хоча на з'їзді кадетів у Києві гетьманський міністер та український історик Микола Василенко висловив: „Україна може і повинна творитися як самостійна держава“, а проте Олександр Шульгін заявив: „Партія соціалістів-федералістів стоїть в опозиції до сучасного уряду, але вона повинна уживати всіх заходів, щоб охороняти українську самостійну державність і при новому уряді.“

І Національно-Державний Союз, що постав у травні місяці за проводом Андрія Ніковського, подав 24 травня до гетьмана меморіал, в якому зазначено протиукраїнський напрям гетьманського уряду та протиурядовий настрої українського селянства. А після того, як від руки російського соціал-революціонера 30 травня впав забитим генерал Герман Айхгорн, Національно-Державний Союз видав прокламацію до німецького народу: „Берестейська умова повинна бути свято додержана, і військове німецьке командування не має втручатися до нашої внутрішньої боротьби, не має підтримувати московську меншість, яка нині через Раду міністрів захопила владу в Україні.“ Але дарма! В ім'я української держави, німецькі загопи чинили карні розправи, а „руські люди“ допомагали і українське селянство вбачало в українській державі лише ворожу до себе інституцію. І в тім крилася загроза самостійності.

У серпні місяці на оборону українства за проводом Володимира Винниченка та Андрія Ніковського, на ґрунті Національно-Державного Союзу, постав Національний Союз, що поєднав у собі всі політичні партії та громадські інструкції, які стояли на українській засаді, й оголосив: „Ми не вважаємо сучасний уряд на Україні повноважним і законним представником Української держави. Сучасний кабінет міністрів, складений переважно з старих урядовців російського режиму, чужий народові національно і ворожий йому політично і соціально, має опору тільки в невеликих колах великих аграріїв та королів промисловості, не розуміє й не може розуміти підстав життя, на яких стає цілий світ“.

Аграрна реакція, що почалася зразу по приході на Україну німецького війська, набула по проголошенні гетьманату право громадянства, і карні загопи діяли по українських селах на повну цару. У відкритому листі до львівської газети „Діло“, що його вміщено у числі від 28 серпня 1918 р., українські громадяни Поділля заявляють: „Український народ вишиться матеріально, а українська інтелігенція

усувається з усіх урядових місць і в'язниться тільки за те, що вона українська... Словом, український народ, а з ним інтелігенція, особливо учительство, переживає дійсне пекло, в котрому безправно збагачуються польські та московські поміщики“. Ото, наче показово, в Україні провадилися практичні вправи з Марксової теорії класової боротьби та диктатури... А Ісак Мазепа свідчить: „Мені самому довелося побувати в гетьманській в'язниці в жовтні 1918 року за те тільки, що, звільнившись від обов'язків члена губерніяльної земської Управи, я почав видавати в Катеринославі український тижневик „Наша справа“. Отак під гетьманським стягом діяла чорна сотня російського імперіалізму, що звідусіль зліталася в Україну після того, як владу тут обняв гетьман Скоропадський. Про „руських людей“, що прибули в Україну творити Росію, у числі від 17 вересня 1918 р. київського часопису „Робітнича Газета“ оповідає Володимир Винниченко: „Цілі потоки братів руських, братів-малоросів, братів-підроблених, зфальшованих українців пливають на нашу землю... Одні слова плямляючи голодними, сльняними синіми губами обсіли щедро розкладені перед ними казенні пироги й уминають їх з таким радісним гарчанням, що мороз іде по всій Україні. Другі, розставивши акулачі пащі, весело виріжували нахабні очі, смачно глотають дурну українську рибку, велику й маленьку.“

Треті, набравшись сил, піджививши недокрівні ноги, прожогом нишпорять по всіх закутках, виносять революцію та українську свідомість, хапають їх, таскають, гризуть. Четверті, обшубавши по теплих кучоках модних чепуреньки павутиння редакційні, тихо поважно дають українських мушок“. Саме тоді, коли російські шупаки та павуки ло-

У Франції

8 і 9 листопада 1947 року відбулося засідання Ради і Головної Управи Об'єднання Українських Робітників Франції (ОУРФ), на якому зроблено підсумки досягнень в минулому періоді та накреслено плани праці на майбутнє.

ОУРФ, об'єднуючи українське робітництво на професійній основі, є загальноукраїнською організацією, яка стоїть поза політикою, поза партіями і конфесійними групами. ОУРФ має на меті згуртувати в своїх рядах все українське робітництво.

ОУРФ тепер вже стало справді великою організацією, яка розкинула широкую мережу своїх філій та

вили українських рибок та мушок, український селянин роздумував: „Чи буде земля моя, чи вона належатиме панові?“ І селянський роздум загрожував державній суверені. А „руські люди“ допомагали українському селянинові роздумувати.

Лише 24 жовтня 1918 з ініціативи міністра Дмитра Дорошенка на нараді гетьманський уряд та Національний Союз прийшли до згоди, але вже запізно. У Комп'єнському лісі маршал Фердинанд Фош продиктував Німеччині мировий пакт, що й закінчив 11 листопада світову війну, і тоді німецьке військо мусило було опустити Україну. Гетьман проголосив у Грамоті від 14 листопада 1918 р. федерацію України та Росії (не большевицької) і тоді вже Національний Союз обрав Директорію, що й виступила збройно проти гетьмана й проголосила відновлення самостійної Української Народної Республіки.

Б. Шершавицький.

гуртків по цілій Франції, приєднала в ряди свого членства широкі маси українського робітництва, що його доля закинула на територію Франції. ОУРФ має вже 43 філій і гуртків в різних центрах скупчення українського робітництва у Франції.

В своїй діяльності ОУРФ влаштовує різноманітні сходина, пропагандивні курси, виклади та конференції професійного, соціального, економічного, культурно-освітнього та національно-виховного характеру. Влаштовує різні імпрези і свята та розвиває всесторонню діяльність, задовольняючи в цілості національно-культурні потреби українського робітництва в даній місцевості чи окрузі.

Для поширення зв'язків з французьким робітничим світом та різними професійними і соціальними інституціями, для посилення правової охорони українського робітництва—ОУРФ при французьких християнських синдикатах творить українські синдикальні секції, які дають можливість українським робітникам виступати як окрема працююча одиниця та користуватися всім синдикальним, соціальним та адміністративним законодавством.

Дійсними членами ОУРФ стають всі робітники різних професій, чоловіки і жінки, молодь у професійному вишколі або на професійній практиці.

Членами-прихильниками вважається всіх інших українських громадян, що вважають своїм національним обов'язком підтримувати корисну організацію українського робітництва, а також дружини дійсних членів, що займаються домашнім господарством та родиною.

„Українець у Франції“ № 62-63.

З В І Т

Головної Управи Союзу Українських Ветеранів з грошової збірки для українських інвалідів

За розпорядженням Головної Управи Союзу Українських Ветеранів і згодою ЦПУЕ (ч. 878, 21. 10. 47 р.) філії СУВ 21 листопада перепродали грошову збірку на фонд допомоги інвалідам і їх родинам.

Подається назва філій, які надіслали грошові збірки.

Ч. п.	Назва філій	Марки	Пфеніги
1.	Міттенвальд	5110	10
2.	Розенгайм	1045	
3.	Ділінген	1831	
4.	Новий-Ульм	986	
5.	Ноймаркт	1260	
6.	Майн-Кастель	2689	
7.	Нюрнберг	2399	50
8.	Ганновер	2003	50
9.	Любек	930	
10.	Етлінген	2042	
11.	Гетінген	1296	75
12.	Брауншвайг	774	50
13.	Пфорцгайм	1388	50
14.	Цуффенгаузен	793	
15.	Байройт	4114	55

16.	Мунстер-Лягер	1315	75
17.	Нортгайм	862	50
18.	Корнберг	1344	50
19.	Ашаффенбург	5430	
20.	Галлендорф	1870	
21.	Інгольштадт	296	50
22.	Лютензее	245	
23.	Карльсруе	439	
24.	Авгсбург	1641	

разом: 41077 65 (сорок одна тис. сімдесят сім мар. 65 пф.)

Не надіслали ще до Головної Управи СУВ лист грошових збірок наступні філії амер. і англ. зон:

1. Берхтесгаден, 2. Регенсбург, 3. Ельванген, 4. Вайсенбург, 5. Мюнхен, 6. Ландсгут, 7. Бамберг, 8. Гайльсброн, 9. Гайденау, 10. Білефельд, 11. Шпигель-Альпі.

Рівнож не надіслали грошей філії австрійської і французької зон.

Головна Управа СУВ оголошує, що зазначена сума буде передана Головній Управі Союзу Українських Інвалідів, яка буде вибрана на з'їзді українських інвалідів в січні 1948 р. згідно з постановою ЦПУЕ.

Управам і членам філій, які спричинилися до переведення збірки, рівнож і жертводавцям Головна Управа СУВ складає сердечну подяку.

Головна Управа СУВ.

Головна Управа Об'єднання Українських Жінок на еміграції з сердечним болем повідомляє українське громадянство, що 26. 12. 47 року в Берхтесгадені невідомою смертю втратила з наших рядів визначну письменницю і громадську діячку

Катрію Гриневичеву

що своїм могутнім талантом зв'язала наші сірі дні з величавою минулистю нашого Народу.

Чужа земля прикрила її прах, але світла пам'ять її лишиться назавжди в анналах нашої культури.

Головна Управа ОУЖ.

Ділимося з українським громадянством сумною звісткою, що 27. 12. п. р. в Берхтесгаден-Струб, українському таборі „Орлик“ померла Катрія Гриневичева, видатна українська письменниця, авторка славнозвісної збірки новель „Непоборні“ з часів нашого скитальського життя в світовій війні та повісті „Шестикрилець“ і інших творів, активна діячка різних українських загальногромадських і жіночих організацій. Вічна їй пам'ять!

ЦПУЕ.

Р О З Ш У К И

— Костопільці (Волинь)! обізвайтесь на адресу „Українські Вісті“ для костопільчанина.

— Трофименко Галину, Людмилу, Оксану розшукують родичі. Писати на „Українські Вісті“.

— Лікаря Федора Телешмана, Івана Білого розшукує Наталка Максимів. Зголоситись на „Українські Вісті“.

— Батька Діленка Василя з родиною шукає донька Муся. Писати на „Українські Вісті“.

— Хто знає про місце перебування або долю Даниленко Олександри і Галини прошу повідомити на „Українські Вісті“.

— Сина Ошура Віталія розшукує батько. Коли хтось щось знає про нього, пишати на „Українські Вісті“.

— Микола Приходько розшукує своїх родичів: Антона, Марію, Володимира, Павла. Відомості подавати на „Українські Вісті“.

— Шкуренко Іван розшукує свого сина Михайла (Онищенка) з Прилук. Зголоситись на „Українські Вісті“.

— Великопольського Мисрослава, народженого 1925 року, шукає Савин. Regensburg, Ganghofer-Siedlung XIV/38.

— Пошукує Вільховського Івана, народж. 21 року, Вільховського Афанасія, Набоку Григорія, Швидкого Макара, Ереська Миколу. Зголоситись на „Українські Вісті“.

— Юхименко Микола, відгукнувшись на адресу „Українських Вістей“ для Якова.

— Сина Романа Балацького з Носова, останньо був Rückzasdorf Leipzig, та Теофіла Середнього з Носова, останньо був Bidershausen Landstul розшукує Параска Балацька Eggenberg Pfarrkirchen bei Hohentonnell.

— Михайловську Фоклю шукає брат Мазуленко Іван — табір Лисенко, Ганновер, Мекерістрасе 21.

— Брате Онофрію Литовчук, в Аргентині, чому не пишеш до мене? Твій лист був востаннє в серпні. Забув ти про мене. Здоров'я тебе, твій брат Дашко Стефан, в Білефельді.

— Рідних та знайомих із Черкас (Київщина) шукає Цюрініченко Надія, Hana u. M., DP. Camp, Ukr. Gruppe, Bl. I, Zimmer 43.

Правління ОМУС'у повідомляє членів і кандидатів, що

III. ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ

відбудуться в четвер 29 січня 1948, о год. 9-й ранку в Українській Оселі в Регенсбурзі, з таким порядком нарад:

1. Доповідь Юрія Косача: „Сучасний театр Заходу і ми“
2. Доповідь Валентина Гаєвського
3. Відчитання протоколу попередніх Загальних Зборів
4. Звіт Правління
5. Звіт Контрольної Комісії
6. Вибори нового Правління
7. Вибори Контрольної Комісії
8. Внески і запити,

Окремих повідомлень членам не висилається. Проситись про якнайчисленнішу участь. Ніхт і прохачування забезпечені.

Правління ОМУС'у:

В. Блавацький
голова

Е. Курило
секретар

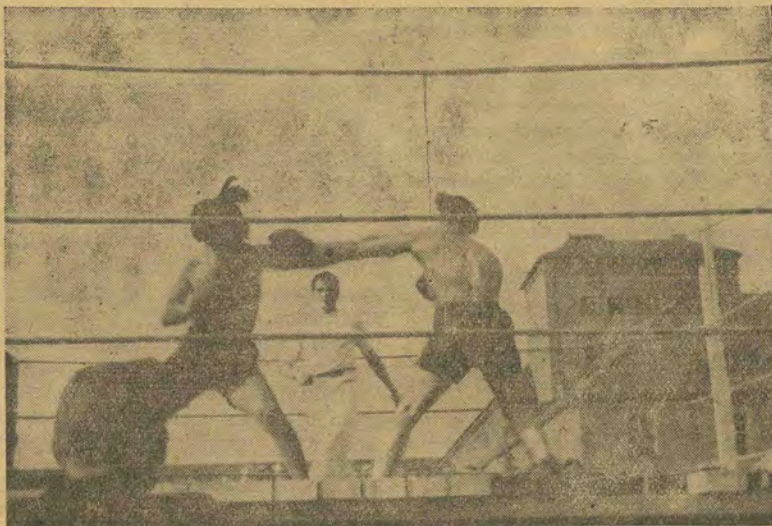
Спорт в Ашаффенбурзі

27.—28. 12. 47 У.С.Т. „Пролом“ організував в себе міжнародний турнір сітківки за дружинове першество Ашаффенбургу. Зголосили свою участь такі клуби: 1. „Запоріжжя І“, 2. „Запоріжжя ІІ“, 3. У.С.Т.С. „Черник“ (гімназійна дружина філія „Запоріжжя“), 4. „Пролом“, 5. Естонці і 6. Німці „Турн-Клуб Ашаффенбург“ І і ІІ. На змагання в означений термін німці не прибули, тому естонці, що мали з ними грати в першій рунді, виграли через „ваквер“ (гра відбувалася системою „мі-

нус 2“). Перші місця здобули: І-ше місце У.С.Т. „Запоріжжя І“, ІІ-ге У.С.Т.С. „Черник“, ІІІ-Естонці, ІV-„Запоріжжя ІІ“, V „Пролом“. Клуби, що досягнули перші три місця, дістали премії, а за І і ІІ місце ще й „грамоти-дипломи“.

Крім того, відбувся індивідуальний жіночий турнір, до якого на старт стали лише 5 жінок з „Пролому“, а зголошені жінки з інших клубів з невідомих причин на змагання не прибули.

Перше місце здобула Дачишана

Змагання боксерів у таборі Шляйсгайм

Увага!

Щоб уникнути помилок та плутанини, просимо всіх, хто надсилає до нас грошові перекази та листи про розшуки, виразно писати свої адреси.

АДМІНІСТРАЦІЯ „УВ“.

— Брата Олександра і сестру Феодосію Фіронових, Самойленка Степана і Стофоріаді Георгія — шукає Надежда Купріанова. Писати редакції.

— Рідних і знайомих — Вільховського Афанасія, Набоку Григорія, Швидкого Макара, Ереська Миколу шукає Ольховський Мефодій. Зголоситись на „Українські Вісті“.

— Сина Маркварта Августа із Житкович розшукує Markwart Gustav, Wetrtingen, Kreis Rothenburg o. T.

УКРАЇНСЬКА КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ІМЕНІ ЛЕОНОВИЧА

перед від'їздом за океан спішно потребує баса-октавіста та солістів: баса-баритона і тенора. Зацікавленим звертатися на адресу:

An Herrn Nasarenko H., Goslar-Harz, Petersburg I.

Управа. 233—1

ДО НАШИХ ЗАМОВЦІВ

Подаємо таксу оплати за надрукування оголошень в нашому часописі: 1 стор. — 600 НМ, 1/2 стор. — 350 НМ, 1/4 стор. — 200 НМ, 1/8 стор. — 100 НМ, 1/16 стор. — 50 НМ, 1/32 стор. — 25 НМ. В тексті — 100 % надвишки.

РОЗШУКИ — 50 пфеніг. за кожне окреме слово.

Належну суму слід надіслати разом з текстом оголошення.

Без попередньої оплати — оголошень друкувати не будемо.

Адміністрація.

Від Адміністрації

Часопис „Українські Вісті“ виходить двічі на тиждень у середу і суботу. Приймається передплата:

На 1 місяць — 8 НМ

„ 3 „ — 24 НМ

Ціна окремого числа 1 НМ.

ДО ІНШИХ КРАЇН:

На 1 місяць — 10 НМ

„ 3 „ — 30 НМ.

Нових передплатників (Американської Англійської зон) ласкаво просимо замовляти „Укр. Вісті“ через місцеву німецьку пошту або листоношу.

Передплату належить вносити заздалегідь, бо нові передплатники одержуватимуть газету лише з 1-го числа наступного місяця.

Організуйте групову передплату та зголосуйтеся для коопортажу. — Кошторерам знижка 20 %. — У справах передплати, одержування часопису, зміни адреси тощо — звертатися листовно і особисто до Адміністрації.

Administration „Ukrainische Wisti“ Neu-Ulm, Ludwigstr. 10.

Видавнича Спілка „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“ РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.

Головний редактор Ів. БАГРЯНИЙ.

Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу немісцевих дописів листується лише в особливих випадках. — Дописи і листи в справах редакційних адресувати не окремим редакторам, а Редакції:

Redaktion „Ukrainische Wisti“ Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму — Блок „А“ від 8—12 год. щоденно, крім суботи.

Authorized by European Command Civil Affairs Division APO 757 — AG 383.7 — GEC-AGO — 14. July 1947

Druck: Ukrainische Zeitung. Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

Найкращий дарунок дитині!

Багатоілюстрована казка

Звірячий зимовник

вже вийшла з друку накладом видавництва „Прометей“. Великий формат, тверда обкладинка — 12 багатокольорових ілюстрацій мистця Михалеви́ча М. у величині 26x19 см!

Ціна 8 М. — При гуртових замовленнях 20% знижки

Виключна продаж „KOS“ München, Rosenheimerstraße 46 a

Спілка „Українське Мистецтво“

кооператива з обмеженою порукою

в Регенсбурзі

подає до відома, що оголошена передплата на нове видання „Кобзаря“ т. 1 і т. 2 по 6.50 РМ, припиняється. Видавець з формально-правних причин не міг на час докінчити друку і відмовився від виконання замовлення.

Дотепер наспілі замовлення можуть бути задоволені з резервів попереднього видання тих же книжок, набутих від Вид. Спілки „Українське Слово“ в Регенсбурзі по ціні 3 РМ за том.

Регенсбург, дня 23. 12. 1947,